

**Наредба № 23 от г.
за условията и реда за оценка на клиентските активи**

**Раздел I
Общи положения**

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за оценка на клиентските активи при инвестиционните посредници, банките - инвестиционни посредници, клоновете на инвестиционни посредници от трета държава в Република България в случаите по чл. 77а, ал. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), управляващите дружества в случаите по чл. 89, ал. 1 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, в случаите по чл. 228, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ.

(2) Оценката по ал. 1 се извършва с цел:

1. изготвяне на справка по чл. 77н, ал. 12 от ЗППЦК и изчисляване на размера на дължимата от лицата по ал. 1 годишна вноска към Фонда за компенсиране на инвеститорите;
2. определяне на размера на компенсацията, която Фондът за компенсиране на инвеститорите заплаща на клиентите на лице по ал. 1 в случаите по чл. 77б, ал. 1 от ЗППЦК.

Чл. 2. (1) По реда на наредбата се оценяват клиентските активи, които включват паричните средства, финансовите инструменти и другите активи, които лицето по чл. 1, ал. 1 държи, администрира или управлява за сметка на свои клиенти във връзка с предоставяните от него услуги по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), съответно чл. 86, ал. 2, т. 2 и чл. 198, ал. 5, т. 1 от ЗДКИСДПКИ, включително лихвите, дивидентите и други подобни плащания, с изключение на влоговете по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за гарантиране на влоговете в банките при банките – инвестиционни посредници.

(2) В клиентските активи се включват и активите, по които има наложени тежести или които служат като обезпечение.

Чл. 3. (1) Лицата по чл. 1, ал. 1 са длъжни ежемесечно да оценяват клиентските активи към последния ден на предходния месец в срок до 10-то число на всеки месец. Финансовите инструменти и другите активи на клиентите се оценяват по пазарна цена, а при невъзможност – по справедлива стойност.

(2) Когато последният ден на месеца е почивен ден, клиентските активи се оценяват към последния работен ден от съответния месец.

Чл. 4. (1) Справката по чл. 77н, ал. 12 от ЗППЦК съдържа информация за оценката на клиентските активи по чл. 2.

(2) Лицата по чл. 1, ал. 1 представят справка по чл. 77н, ал. 12 от ЗППЦК на електронен носител в Комисията за финансов надзор и Фонда за компенсиране на инвеститорите в срок до 10-то число на всеки месец.

Раздел II

Правила за оценка на клиентски активи

Чл. 5. (1) Пазарната стойност на финансовите инструменти, търгувани на място на търговия, се определя по цена на затваряне на съответното място на търговия към последния ден на месеца, за който се изготвя оценката, съответно към деня, в който е постановено решението по чл. 77б, ал. 1 от ЗППЦК. В случай че няма сключени сделки през този ден, пазарната стойност се определя по цена на затваряне на мястото на търговия за най-близкия ден от двумесечния период, предхождащ деня по изречение първо.

(2) В случаите, когато финансовите инструменти по ал. 1 се търгуват едновременно на повече от едно място на търговия, пазарната стойност на финансовите инструменти се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от мястото за търговия, определено като най-относимия пазар по отношение на ликвидността за целите на чл. 4, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 600/2014“.

(3) Пазарната стойност на деривативни финансови инструменти, които не се търгуват на места на търговия, се определя по цена на затваряне на мястото за изпълнение към последния ден на месеца, за който се изготвя оценката, съответно към деня, в който е постановено решението по чл. 77б, ал. 1 от ЗППЦК. В случай че няма сключени сделки през този ден, пазарната стойност се определя по цена на затваряне на мястото за изпълнение за най-близкия ден от двумесечния период, предхождащ деня по изречение първо.

(4) Пазарната стойност на ценни книжа, придобити при условията на първично публично предлагане, от датата на регистрацията им в депозитарната институция до датата на допускането им за търговия на регулирания пазар или многостранната система за търговия се определя по цена на придобиване от първичното публично предлагане.

(5) Пазарната стойност на акции или дялове на колективни инвестиционни схеми е последната обявена цена на обратно изкупуване. Когато дяловете на договорните фондове не са достигнали минимално изискуемата нетна стойност на активите 500 000 лв., за пазарна стойност се приема нетната стойност на активите на един дял.

(6) Пазарната стойност на държавни ценни книжа, издадени от Република България, е цената, определена като средноаритметична от цените „купува“, обявени от двама първични дилъри към последния ден на месеца, за който се изготвя оценката, съответно към деня, в който е постановено решението по чл. 77б, ал. 1 от ЗППЦК. В случай че няма обявени цени през този ден от двама първични дилъри, пазарната стойност се определя като средноаритметична от цените „купува“, обявени от двама първични дилъри за най-близкия ден от двумесечния период, предхождащ деня по изречение първо.

Чл. 6. (1) При невъзможност пазарната стойност на финансовите инструменти да се формира съгласно чл. 5 се определя справедлива стойност, както следва:

1. за акциите – по метода на нетната балансова стойност на активите, съгласно счетоводния баланс от последния оповестен финансов отчет на дружеството; стойността на една акция по този метод се определя, като активите по баланса на дружеството, намалени със стойността на текущите и нетекущите пасиви по баланса, се разделят на броя на акциите, без обратно изкупените от дружеството, ако нетната балансова стойност е положителна;

2. за облигациите – по метода на дисконтираните бъдещи нетни парични потоци, като

дисконтовият фактор се определя от лицата по чл. 1, ал. 1 за съответната година до 31 януари и отразява най-малко основния лихвен процент на Българската народна банка към края на предходната година и инфлационния индекс за предходната година, обявен от Националния статистически институт;

3. в случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акции и дялове на колективни инвестиционни схеми – по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване;

4. за финансови инструменти и други активи извън тези по т. 1 – 3 – по общоприети методи за оценка, определени в правилата по чл. 8.

(2) За последен оповестен финансов отчет по ал. 1, т. 1 се счита:

1. за емитенти на ценни книжа, които са длъжни да разкриват регулирана информация по реда на глава шеста „а“ от ЗППЦК – последният оповестен по реда на чл. 100т, ал. 3 от ЗППЦК финансов отчет или публично уведомление за финансовото състояние;

2. в случаите извън т. 1 – последният финансов отчет, който е заявен за вписване или е оповестен по партидата на дружеството в търговия регистър.

Чл. 7. (1) Когато от оповестяването на финансов отчет са изминали повече от 36 месеца преди датата за оценка по чл. 3, ал. 1, нетната балансова стойност по чл. 6, ал. 1 се коригира с коефициент 0, съответно се приема, че справедливата стойност на финансовия инструмент е 0.

(2) При оценка на финансови инструменти на дружества, които са обявени в несъстоятелност, се използва коефициент 0, съответно се приема, че тяхната справедлива стойност е 0.

Чл. 8. (1) Лицата по чл. 1, ал. 1 определят справедлива стойност на финансовите инструменти и другите активи по чл. 6, ал. 1, т. 4 въз основа на приети от тях правила, които съдържат най-малко:

1. избраните методи за оценка; когато за един финансов инструмент или друг актив са избрани няколко метода за оценка, се посочва конкретната последователност, в която те се прилагат;

2. източниците на информация, въз основа на която се извършва оценката, както и условията и реда за получаването ѝ;

3. условията и реда за съхраняване на данните и документите, получени или изготвени във връзка с извършване на оценката.

(2) Правилата по ал. 1 не могат да съдържат разпоредби, които предвиждат определяне на справедлива стойност 0 за финансови инструменти или други активи, без да е приложен някой от методите по ал. 1, т. 1.

(3) Лицата по чл. 1, ал. 1 представят в Комисията за финансов надзор правилата по ал. 1 в 7-дневен срок от приемането им, съответно от приемане на изменения в тях.

Чл. 9. Клиентските активи в чуждестранна валута се оценяват в левовата им равностойност по курса на Българската народна банка към последния работен ден на месеца, към който се изготвя оценката, съответно към датата на решението по чл. 77б, ал. 1 от ЗППЦК.

Чл. 10. Лицата по чл. 1, ал. 1 са длъжни да отчетат клиентските активи за всеки

клиент поотделно и да съхраняват информацията и документите, послужили за оценяване на всеки финансов инструмент и всеки друг актив, в продължение най-малко на 5 години.

Раздел III

Начин за определяне на размера на годишните вноски

Чл. 11. (1) Размерът на годишната вноска за текущата година, която лицата по чл. 1, ал. 1, с изключение на банките – инвестиционни посредници, правят във Фонда за компенсиране на инвеститорите, се формира като сбор от производението на средномесечната наличност на паричните средства за предходната година и съответния процент, определен съгласно чл. 77н, ал. 3 от ЗППЦК, и производението на средномесечната наличност на финансовите инструменти и другите активи, оценени съгласно тази наредба за предходната година, и съответния процент, определен съгласно чл. 77н, ал. 3 от ЗППЦК.

(2) За банките – инвестиционни посредници размерът на годишната вноска за текущата година по ал. 1 се определя на база производението на средномесечната наличност на финансовите инструменти и другите активи, оценени съгласно тази наредба, и съответния процент, определен съгласно чл. 77н, ал. 3 от ЗППЦК. От обхвата на клиентските активи по изречение първо са изключени влоговете по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за гарантиране на влоговете в банките.

Раздел IV

Административнонаказателна разпоредба

Чл. 12. Лицата, които са извършили нарушения на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват съгласно чл. 221 от ЗППЦК.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Цена на затваряне“ за определен ден е цената на последната сключена сделка с финансовия инструмент, оповестена по реда на Регламент (ЕС) № 600/2014 от местата на търговия или инвестиционните посредници. За финансови инструменти, които не са допуснати до регулиран пазар и не се търгуват на друго място на търговия, цената на затваряне се определя от предоставените от мястото за изпълнение данни.

2. „Място на търговия“ е понятие по смисъла на § 1, т. 18 от допълнителните разпоредби на ЗПФИ.

3. „Регулиран пазар“ е понятие по смисъла на чл. 152, ал. 1 и 2 от ЗПФИ.

§ 2. За инвестиционните бонове и компенсаторните инструменти по смисъла на Закона за сделките с компенсаторни инструменти, които лицата по чл. 1, ал. 1 държат, администрират или управляват за сметка на свои клиенти, чл. 3, ал. 1 и 2, чл. 5, ал. 1 и 2, чл. 6, ал. 1, т. 4, чл. 8, 10 и 11 се прилагат съответно.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Наредба № 23 от 8.02.2006 г. за условията и реда за оценка на клиентските активи (обн., ДВ, бр. 19 от 2006 г., изм., бр. 82 от 2007 г., изм. и доп., бр. 32 от 2008 г.) се отменя.

§ 4. Наредбата влиза в сила 3 месеца след обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

§ 5. Наредбата е приета на основание § 16, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби във връзка с чл. 77в, ал. 3 и чл. 77н, ал. 5 от ЗППЦК с Решение № на Комисията за финансов надзор.